

سرماسختی در لاروهای زمستانگذران کرم سیب

عباس خانی^۱، سعیدمحرمی پورا^۱ و محسن برزگر^۲

(۱) گروه حشره شناسی کشاورزی دانشکده کشاورزی، دانشگاه تربیت مدرس

(۲) گروه علوم و صنایع غذایی دانشکده کشاورزی، دانشگاه تربیت مدرس

کرم سیب، *Cydia pomonella* مهمترین آفت درختان دانه‌دار و هسته‌دار در جهان می‌باشد. در نواحی مختلف ایران دو یا سه نسل در یک سال دارد و بصورت لارو کامل داخل پيله ضخیم زیر پوسته تنه درخت میزبان زمستانگذرانی می‌کند. در مناطق سیب کاری کشورمان زمستان‌های نسبتاً سختی وجود دارد، اما کرم سیب در این مناطق خسارت بالایی به بار می‌آورد. جمعیت زمستانگذران نسل اول را در فصل رویشی آبی ایجاد می‌کند و تعیین تلفات زمستانه، اهمیت بسزایی در پیش‌بینی جمعیت خواهد داشت. بنابراین سرماسختی جمعیت‌های زمستانگذران کرم سیب در مناطق کرج، دماوند و مشهد در پاییز و زمستان سال ۱۳۸۳ بررسی شد و فاکتورهایی مانند نقطه انجماد بدن و حداقل دمای کشنده (دمای زیر صفر که ۵۰ درصد افراد مورد آزمایش بعد از ۲۴ ساعت خواهند مرد)، مطالعه گردید. متوسط نقطه انجماد بدن و حداقل دمای کشنده لاروهای زمستانگذران کرم سیب در نمونه‌برداری‌های ماهیانه در دماوند به ترتیب بین ۱۸/۹- تا ۲۲/۳- و ۱۹- تا ۲۲- درجه سانتیگراد متغیر بود. در همین زمان متوسط نقطه انجماد بدن و حداقل دمای کشنده لاروهای کرم سیب در کرج به ترتیب بین ۱۷/۸- تا ۲۲/۷- و ۱۷/۴- تا ۱۹/۳- درجه سانتیگراد نوسان داشت متوسط نقطه انجماد بدن لاروهای کرم سیب در مشهد در آبان ماه ۱۳۸۳، برابر ۱۸/۷- درجه سانتیگراد بود در این نمونه برداریها تلفات ناشی از سرمای محیط بسیار پایین و بین ۲ تا ۸ درصد متغیر بود. چون کرم سیب سرماسختی بالایی داشته و زمستان را با تلفات کمی سپری می‌کند، برنامه‌ریزی برای کنترل نسل اول آفت، بسیار مهم می‌باشد. بنا بستن نوارهای مقوایی به دور تنه درختان سیب در اواخر تابستان و باز نمودن آنها در طول پاییز و نابود کردن لاروهای زمستانگذران موجود در آنها، می‌توان کنترل فیزیکی مناسب و کارآمدی را اعمال نمود، تهران صندوق پستی ۳۳۶-۱۴۱۱۵